

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 8/26

Luksemburgā, 2026. gada 27. janvārī

Tiesas spriedums lietā C-271/23 | Komisija/Ungārija (Kanabisa klasifikācijas maiņa)

Valsts pienākumu neizpilde: balsodama pret Padomes kopējo nostāju par kanabisa klasifikācijas maiņu, Ungārija ir pārkāpusi Savienības tiesības

Ungārija – kas nevar atsaukties uz šīs kopējās nostājas prettiesiskumu – ir pārkāpusi Savienības ekskluzīvo ārējo kompetenci šajā jomā, kā arī nav ievērojusi lojālas sadarbības principu

2020. gada novembrī Eiropas Savienības Padome pieņēma lēmumu ¹ par kopējo nostāju, kas dalībvalstīm Eiropas Savienības vārdā jāieņem gaidāmajā Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotisko vielu komisijas ² sesijā. Šīs kopējās nostājas mērķis it īpaši bija atbilstoši Pasaules Veselības organizācijas (PVO) ieteikumam grozīt kanabisa un kanabisam radniecīgo vielu klasifikāciju ANO konvencijās par narkotiskajām un psihotropajām vielām. Balsojumā par šiem ieteikumiem Ungārijas pārstāvis ne vien balsoja pret Padomes pausto kopējo nostāju, bet pat sniedza šai kopējai nostājai pretrunā esošu paziņojumu.

Saskārusies ar šo situāciju, Eiropa Komisija pret Ungāriju cēla prasību sakarā ar pienākumu neizpildi. Komisijas ieskatā – Ungārija ir pārkāpusi Savienības ekskluzīvo ārējo kompetenci un Padomes lēmumu par kopējo nostāju, kā arī nav ievērojusi lojālas sadarbības principu. Savai aizstāvībai Ungārija galvenokārt apgalvoja, ka Padomes lēmums bijis prettiesisks.

Spriedumā Tiesa apmierina Komisijas prasību un nospriež, ka Ungārija nav izpildījusi tai Savienības tiesībās noteiktos pienākumus.

Tiesa konstatē, ka Padomes pamatlēmumā ³ par narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību jēdziens “narkotiskā viela” definēts ar atsauci uz ANO konvencijām ⁴. **Lēmumi, ar kuriem groza šajās konvencijās iekļauto vielu klasifikāciju**, var ietekmēt šajā pamatlēmumā paredzēto sodu piemērošanu, un tādējādi tie var tieši ietekmēt un mainīt Savienības tiesības. Kopējās nostājas, kas dalībvalstīm jāieņem Savienības vārdā attiecībā uz šādiem lēmumiem, pieņemšana **tādējādi ir Savienības ekskluzīvā kompetencē** ⁵, un **šajā lietā Ungārija, rīkodamās tā, kā to darīja, šo kompetenci ir pārkāpusi**. Šādi šī dalībvalsts ir pārkāpusi arī Padomes lēmumu par kopējo nostāju, kas pieņemts, īstenojot šo ekskluzīvo kompetenci.

Saskaņā ar lojālas sadarbības principu ⁶ dalībvalstīm ir pienākums atvieglot Savienībai tās uzdevumu izpildi un atturēties no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu apdraudēt šo kopējo mērķu sasniegšanu. Šajā gadījumā, starptautiskā organizācijā **balsodama pretēji Padomes kopējai nostājai, Ungārija ir apdraudējusi šo principu, kā arī Savienības un tās dalībvalstu vienotas starptautiskās pārstāvības principu**. Distancēdamās no Padomē izstrādātās kopējās nostājas, tā vājina Savienības spēju aizstāvēt savas intereses pret citām konvencijas pusēm.

Visbeidzot, Tiesa precizē, ka **prasības sakarā ar pienākumu neizpildi ietvaros dalībvalsts nevar lietderīgi atsaukties uz Savienības iestādes vai struktūras akta prettiesiskumu**, lai kāds tas būtu. Faktiski tas dalībvalstij ļautu “pašai lemt par tiesiskumu”, vispirms pārkāpjot Savienības tiesības un tad sagaidot, ka Komisija pret to vēršas ar prasību sakarā ar pienākumu neizpildi, bet tas būtu pretrunā tiesiskas valsts principam un solidaritātes pienākumiem, ko dalībvalstis ir uzņēmušās un kas ir viens no Savienības tiesību sistēmas pašiem galvenajiem pamatiem. Citādi ir tikai tad, ja attiecīgā dalībvalsts apstrīd aktu, kurā pieļauti tik nopietni un acīmredzami trūkumi, ka tas var tikt kvalificēts kā neesošs akts.

PIEZĪME. Pret dalībvalsti, kas nav izpildījusi no Savienības tiesībām izrietošos pienākumus, Komisija vai jebkura cita

dalībvalsts var celt prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi. Ja Tiesa konstatē valsts pienākumu neizpildi, attiecīgajai dalībvalstij spriedums ir jāizpilda pēc iespējas drīzāk.

Ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts nepilda spriedumu, Komisija var celt jaunu prasību, lūdzot piemērot naudas sodus. Tomēr, ja Komisijai netiek paziņoti direktīvas transponēšanas pasākumi, Tiesa saskaņā ar Komisijas ieteikumu var piemērot sodus jau pirmajā spriedumā.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Padomes [Lēmums \(ES\) 2021/3](#) (2020. gada 23. novembris) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Narkotisko vielu komisijas atkārtoti sasauktajā sešdesmit trešajā sesijā attiecībā uz kanabisu un kanabisam radniecīgu vielu iekļaušanu sarakstos, kuri pievienoti 1961. gada Vienotajai konvencijai par narkotiskajām vielām, kas grozīta ar 1972. gada protokolu, un 1971. gada Konvencijai par psihotropajām vielām.

² Narkotisko vielu komisija ir viena no viena no Apvienoto Nāciju Organizācijas Ekonomikas un sociālo lietu padomes (ECOSOC) funkcionālajām komisijām.

³ Padomes [Pamatlēmums 2004/757/TI](#) (2004. gada 25. oktobris), ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā.

⁴ 1961. gada Vienotā konvencija par narkotiskajām vielām, kas grozīta ar 1972. gada protokolu, ar ko groza 1961. gada Vienoto konvenciju par narkotiskajām vielām, kas noslēgta Ņujorkā 1961. gada 30. martā (*Recueil des traités des Nations unies*, 520. sēj., Nr. 7515).

⁵ [LESD 3. panta 2. punkts](#).

⁶ Lojālas sadarbības princips ir nostiprināts [LES 4. panta 3. punktā](#).